

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa turek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Okrožnica „Goriške zveze“ do gospodarskih zadrug na Goriškem.

„Goriška zveza“ razposlala je te dni gospodarskim zadrugam na Goriškem to-le okrožnico:

Slavna zadruga!

Da se združijo domače denarne in druge gospodarske zadruga v eno organizacijo celoto, ustanovila se je pred leti »Centralna posojilnica« v Gorici, katera je prevzela v svoj delokrog poleg posojilničnega še zvezino delovanje. Že tedaj je precej goriških zadrug pristopilo »Centralni posojilnici«, druge pa so obljubile svoj pristop za poznejši čas.

Med tem se je pa uveljavil pregledovalni zakon z dne 10. junija 1903, kateri predpisuje, da mora dati vsaka zadruga, osnovana na podlagi zakona z dne 9. aprila 1873, d. z. št. 70, pregledovati vse panoge svojega poslovanja po pregledniku, ki ne pripada zadrugi sami. Take preglednike namešča bodisi k pregledovanju opravičena zveza ali pa trgovinsko sodišče.

C. kr. poljedelsko ministerstvo je, še predno je stopil ta zakon v veljavo, nasvetovalo vodstvu »Centralne posojilnice«, naj izloči zvezino poslovanje iz svojega delovanja in ustanovi posebno zadrugo, ki naj prevzame izločene zvezine agende. Z ozirom na ta nasvet in po soglasnem sklepu dotlej »Centralni posojilnici« pridruženih zadrug ustanovila se je »Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev« s sedežem v Gorici, katere pravila so bila vnešena v zadrugi register z dnem 20. januarjem 1904. Tej zvezi so pristopile vse zadruga, ki so bile prej članice »Centralne posojilnice«, poleg teh pa še nekaj drugih.

„Goriška zveza“ je pričela z mesecem marcem l. 1904 svoje delovanje, meseca maja istega leta je oživotvorila osrednjo blagajno za pridružene ji zadruga in vpeljala obenem tudi poskusno akcijo za skupno naročevanje nekaterih kmetijstvu potrebnih predmetov. Za jedno je vložila na pristojno oblastnijo prošnjo za pravico pregledovanja pridruženih zadrug v smislu prej omenjenega revizijskega zakona. To pravico ji je c. kr. namestništvo v Trstu

pripoznalo z odlokom z dne 7. decembra 1904 št. 34972/III.

Za avtonomijo zadrug je neoporečne važnosti, da se pregledujejo po privatnem, po zvezi nameščenem, pregledniku, in ne po uradnem, katerega od slučaja do slučaja odpošlje trgovinsko sodišče. Tudi zvezni preglednik se mora pri pregledovanju držati strogo navodil in predpisov revizijskega zakona, ali razlika med uradnim in zvezinim pregledovalcem se da pač tako karakterizirati: privatni pregledovalec je strog, a dobrohoteč prijatelj, uradni pa nič drugega nego strog tujec. Baš radi tega se zadruga raje podvržejo pregledovanju po zvezi.

„Goriška zveza“ se je ustanovila samo za gospodarsko organizacijo goriške dežele. Nje delovanje ne sega na druga ozemlja, vsled tega ni nikakoršno drugim zvezam konkurenčno podjetje. Ako skuša zbrati po mogočnosti skoraj vse zadruga na Goriškem v sebi, se to zgodi zgolj radi tega, ker je nje organizacijsko središče bilo ustanovljeno že pred uveljavljenjem revizijskega zakona; ker hoče olajšati delovanje drugim zvezam, katerih delokrog se razširja na vse slovenske pokrajine, in ker hoče združiti v eno celoto zadrugo silo domače dežele, kjer vsled posebnih razmer obstojajo razven splošnih tudi posebni narodno-gospodarski interesi, katerim služi najlažje in najuspešnejše posebna domača gospodarska organizacija.

Delokrog zveze je natančno določen v pravilih »Goriške zveze«. Vsi pogoji za vresničenje tega delokroga obstojajo sedaj, ko ima zveza poleg pridobljene revizijske pravice, še osigurano državno podporo; a od goriških zadrug smemo pričakovati, da nas bodo v našem delovanju tudi z ozirom na lastno korist najizdatnejše podpirale. To pa storijo pred vsem in najbolje, ako pristopijo k »Goriški zvezi« kot člani. S tem povečajo število pridruženih zadrug, vkrepijo stališče in razširijo delovanje zveze.

Na zadrugiškem polju čaka nas na Goriškem še obilo dela, ker se pri nas poleg denarnih zadrug še prav malo in neznatno zadrugo deluje v drugih gospodarskih panogah. Izvzemši nekaj

industrijalnih in pičlega števila kmetijskih in mlekarskih zadrug, ne zasledimo drugih gospodarskih zadrug. Ali na tem polju se moramo tudi začeti gibati, sicer nas prehití tujec, od katerega ostane Slovenec vedno gospodarski odvisen.

Minulo leto smo za poskušnjo pričeli s skupnim naročevanjem kmetijstvu potrebnih predmetov, kakor modre galice, žvepla in Thomas-ove žlindre. Poskus se je posrečil; zvezi ni bilo do dobička, hotela je samo v korist zadrugičnikom posredovati pri nakupu; odjemniki, člani pridruženih zadrug, pa so bili po svoji izjavi toliko s ceno kakor z blagom zadovoljni. Dobiti bi se pa dalo potom skupnega naročila še druge razne predmete, kakor n. pr. raznovrstna druga umetna gnojila (superfosfat, kalijeva sol i. dr.), semena, žito, živinska sol, poljedelski stroji i. t. d. Te stvari se dajo ugodneje in bolj zajamčeno nabaviti s posredovanjem »Goriške zveze«, katera ne stopa v direktno dotiko s trgovci, marveč nakupi blago s posredovanjem velike avstrijske zveze, kateri jamčijo trgovci za pravilno izvrševanje naročila in za dobroto blaga.

Letos se vzame v pretresovanje akcija za skupno oddajanje nekaterih kmetijskih pridelkov, način prodaje, katerega se pri nas prav malo uvažuje. Edino še avstrijski jug nima organizirane skupne prodaje pridelkov članov zadrugičništva. Severne pokrajine nam morajo služiti pri tem kot vzor, n. pr. češka moravska, gornje avstrijska i. t. d. Tu bi se dalo s pravilnim in pridnim ravnanjem marsikaj pomagati našemu kmetu. Pri nas je mnogo stvari, ki se zame-tujejo, a bi se dale zadrugičnim potom prav dobro vnovčiti.

Torej dela je dovolj, in veselja do stvari tudi. Zato vabimo nujno vse goriške zadruga, da pristopijo »Goriški zvezi« in jej pripomorejo doseči, kar namerava, namreč zadrugo pomagati slovenskemu kmetu na Goriškem v trdem boju za obstanek, ter ga gospodarski okrepi in osvoboditi! Zadrugo-gospodarsko polje je dovolj široko, da na njem tudi pri nas lahko složno delujejo ljudje različnega mišljenja, ako so

dobre volje — kakor se to dogaja v drugih deželah.

Vse potrebne informacije za formalno izvršitev pristopa daje radovoljno naš urad v Gorici, ulica Vetturini št. 9. V Gorici, 9. februarja 1905.

Za Goriško zvezo gospodarskih zadrug in društev,

vpisano zadrugo z omejeno zavezo:
Dr. Fr. Pavletič, Dr. A. Gregorčič,
podpredsednik. predsednik.

Avstrija, na stražo!

Pod tem naslovom je priobčil ljubljanski »Slovenec« v svoji torkovi številki daljši članek iz peresa svojega tržaškega dopisnika, v katerem se najprej bavi z razpolaganjem italijanskih in avstrijskih vojnih čet ob italijansko-avstrijski meji, a govori potem o bombah, katere so našli lansko leto v prostorih italijanskega telovadnega društva v Trstu, kar je našim čitateljem itak že znano. Ni pa našim čitateljem še nič znano o namenu omenjenih bomb. Zato se nam pa zdi umestno, da ponatisnemo iz »Slovenčev« članka to, kar zatrjuje »Slovenec« dopisnik, da je o namenu bomb izvedel iz zanesljivega vira. On piše namreč tako-le:

Pri irredentarijih se je našlo tudi pismo, katero jasno popisuje namen teh bomb in kdaj se naj rabijo. Še več: Tam je bil ves načrt, ki brezdvobeno kaže, da se je šlo že tedaj za napad ne le na Trst, ampak na avstrijsko državo sploh. Bil je načrt za začetek vojske!

Bilo je ravno en mesec pred rojstnim dnem cesarjevim, ko so našli bombe. Načrt določa, da bi bili 18. avgusta, ko bi igrala godba na trgu pred municipijem, vrgli bombe s sosednih hiš med godbo. Nastala bi zmešnjava, katero bi porabila irredenta za veliko protiavstrijsko demonstracijo. Isto bi se zgodilo po drugih mestih, kjer ima irredenta svoje agente.

Ob istem času bi pa priplulo italijansko brodovje. Italijanska vlada bi izdala proklama-

PODLISTEK

V znamenju miru.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

— Veste, stric, če je res, potem se bo še kaj obrnilo na bolje tu pri nas. Sedaj tako ni več mogoče shajati. Oskrbnik in njegovi hlapci, to so uprav samega črnega pomočniki, Bog mi greh odpusti. Prej se je še bal gospoda, prej ni delal tako z nami, a sedaj ni nič varno pred njim in pred njegovimi hlapci.

— Prav praviš, Jernejče. Grof doli v Križu ve ali ne ve, kdo nam bi to povedal? Morda ga tudi doma ni — ta gospodarji tu kakor ravno hoče. Ono leto, ko so se bili šli trije pritožiti k grofu, je dejal baje hlapec doli, da ga ni doma in pse je nagnal proti njim. Kaj si hočeš potem?

— Bi že bilo, bi. — No, sedaj če pride novi gospod, sedaj bo drugače. Jaz upam, da bo tak kot stari in bo krotil tega človeka, da nam ne bo delal krivice.

— Jej, ljubček, tako je, Nemeč je Nemeč in ta Berger je tudi Nemeč in še brez vse vere menda, kajti na vse svete praznike dirja okoli po gozdu za zverino. Po zimi naj bi še lovil, a po leti. Ti sveta Trojica, lani mi je vse žito potlačil s tisto drajno in lepo tiho sem moral biti, da me ni dal še ošvrkati.

— Veste, stric, dejal je kovač, mi bi si lahko sami pomagali. Trideset hiš je tu in možakarjev precej. Zakaj bi se bali teh desetih hlapcev in Bergerja. Sami smo tudi dosti krivi, spodili bi ga, čez vrh bi ga nagnali, da bi več ne videl naše zemlje.

— Za sam šentak, ne gre tako, ne gre. Starček je imel bolj mirno kri, vstražil se je, ko je slišal, kaj misli kovač in skušal ga je pomiriti. — Bo že Bog dal, bo. Sedaj bo tako boljše, dejal je, sedaj ko imamo spet pastirja med sabo.

Trden mrak se je že naredil, ko sta ta dva končala svoje razgovore.

— No, pa lahko noč, lahko noč, dejal je starček ter se odpravil po stezi proti domu.

— Lahko noč tudi vam, odgovoril je kovač.

Zaprli je potem kovačnico, stopil v hišo in zapahnil vrata. Prižgal je potem malo lojevo svečo in se odpravil k počitku.

Že slečen stopil je k oknu, od koder se je videlo tja na hribček, kjer je bila grofovska pristava, tri velike, trdo zidane hiše, obdaene z debelim zidom. V jedni je stanoval oskrbnik in hlapci, v drugi so bili hlevi in tretja je bila shramba za žito.

Tam so imeli še luč, skozi grmovje je bilo videti malo svetlikanje, a kovača to ni motilo, njegov pogled je silil dalje čez hribec, tja do dolinice, kjer je stala cerkva.

Tam je bilo vse njegovo upanje, tolažil se je

sedaj s prihodom novega duhovna, češ, sedaj bodo prišli lepši časi.

— Bog te sprejmi med nami, dejal je kovač sam se sabo in stopil potem od okna. Ozrl se je še po sobici, ali je vse v redu, poskušal še zapah na vratih, potem pa vpihnil svečo in zlezal v nizko, slamnato posteljo.

Prekrižal se je potem ter zmolil molitve, kakor ga je naučila mati, ko je bil še majhen deček in je hodil z njo v cerkov ob nedeljah. Sedaj starke ni bilo doma, pri hčeri je bila, ki je bila omožena tam za hribom, in kovač je bil sedaj sam gospodar in gospodinja. Bilo mu je trideset let in prav nič ni pogrešal matere v kuhinji. Koval je in koval, proti poludne pa si skuhal skledo žgancev, ki mu je ostala navadno še za večerjo.

II.

Nekako sredi vasice, ki je obsegala, kakor že rečeno, kakih 30 hiš, je stala pristava. Grofi, ki so stanovali v Sv. Križu ali tudi na drugih posestvih, so imeli tam svojega oskrbnika, ki je bil skoro neodvisen gospod. Bil je oddaljen od svojih gospodarjev in ti so se sploh jako malo brigali za te gorske kmete; da so dobili le gotovo mero desetine, pa je bilo dobro. Sicer pa sta se tudi oskrbnik in grofov pisar kaj rada razumela in desetina je šla pol oskrbniku in pol pisarju.

(Dalje prih.)

cijo na vse velevlasti, v kateri bi kazala na demonstracije, češ, ljudstvo se le s silo drži pod avstrijskim žezlom in želi priti pod italijansko krono.

Trenutek je bil srečno izbran. Avstrija se je leta in leta pripravljala na vojsko z Rusijo, ki bi bila največja bedastoča. A vse je bilo pripravljeno le na udarec proti severu, med tem ko se je jug proti Italijanom zanemarljivo. Vprašamo le: Koliko varnosti pa ima Avstrija na celem svojem jadranskem obrežju proti napadam tujega brodogojca? Ves Kvarnero je nezavarovan, vsa dalmatinska obala je zanemarjena!

Italijani so hoteli očitno posnemati napad na Port-Artur. A ves načrt je padel v vodo s tem trenutkom, ko je zanj izvedela avstrijska vlada.

Bilo je še pod Goessom. Grof Goess ni vedel, kaj bi počel. Nekaj zarotnikov so aretirali, a zopet izpustili. V vsaki drugi državi bi bili takoj postopali z zarotniki kot z veleizdajalci, in če bi bili obtoženi Slovani, bi jim bilo šlo brez dvoma za glavo. Z Italijani se je delalo drugače. Neki policijski organ, ki je z vso energijo šel na delo proti zaroti, je dobil celo ukor in vsa akcija se je ustavila. V nekaj dneh se je pozabilo, in italijanska irredenta — dela dalje...

Enkrat je izpodletelo. Drugič se morda posreči!

Grof Goess je šel. Ni hotel igrati vloge kakega Aleksejeva. V veliko začudenje vseh poučenih krogov je novodolši namestnik knez Hohenlohe začel takoj ljubkovati z irredento. Ne spuščamo se v ozir in nagibe, ki vodijo pri tem avstrijsko vlado. Naglašamo pa le to, da je jako slaba vzgoja za narode, ako se zatirajo oni, ki so zvesti, in daje prednost notoričnim izdajalcem.

Med tem pa, ko avstrijska vlada s tako nežnostjo skrbi, da se ne skrivi las irredentovskim petarderjem, je začela vendar misliti na obrambo meje. Štiri točke se morajo zavarovati: Gardsko jezero, pred katerim imajo Italijani silne trdnjave, Peschiero, Verono in Mantovo, Predilski prelaz, Trst in Palj. Če smo doslej slišali, da se premeščajo večji vojaški oddelki proti jugo-zapadu, da bo n. pr. ves domobranski polk št. 5 nastanjen v Pulju, da so prišli v Trst lovci, da pridejo v Gorico huzarji, da je prišla v Trst havbična baterija in da izkušajo utrditi Greto, da je pojačena posadka v Predilu itd. — so to najbrže le začetki večjih izprememb.

Pri tem morajo naglašati, da ima Ljubljana kot križišče železnic izredno važen strateški položaj. V slučaju vojske z Italijo bi Ljubljana bila važna podlaga za vojne operacije. Brez dvoma bodo to tudi uvideli odločilni krogi.

Vsekako je pa zadnji čas, da stoji Avstrija na straži in se ne da prehiteti od Italije. A čakati ne sme predolgo na zunanjšega napadalca, ampak naj ob pravem času zgrabi za vrat tudi notranje sovražnike!

Politični pregled.

Državni zbor.

V torek je poslanska zbornica pričela glavno razpravo o zakonskem načrtu glede kontingenta novincev za leto 1905. Govoril je kot prvi govornik češki radikalec Fressl 2 uri in pol. Končal je svoj govor z izjavo, da dokler češki narod ne dobi svojih naravnih pravic v armadi, dotlej bo smatral avstrijsko armado kakor sebi sovražno, čije službi bi se v slučaju odrekel, čije poveljnikom bi v danem slučaju odpovedal posluš.

Za Fresslom govoril je posl. Marchet. Govornik je obžaloval, da poročilo vojne odseka prav nič ne omenja, da se v kratkem poslanski zbornici predloži novi vojni zakon.

Potem je pa obširno govoril o razmerah med našo in ogrsko državno polovico. Po govornikovem mnenju je vir vse nesreče, ki je prišla v zadnjih letih nad Avstrijo, nagodba z Ogrsko iz leta 1867. Posl. Marchet je kazal na ozko zvezo med gospodarsko in celokupnostjo armade; on meni, da bo gospodarska ločitev imela brezpogojno tudi za posledico delitev armade. Že vsled onih

koncesij, ki si jih je dosedaj dovolilo Ogrski glede armade, je nehala biti armada celokupnosti. Govornik je končno izjavil, da bo sicer parlament podpiral ministerskega predsednika v pripravi, ki bi bile potrebne, ako bi se imela izvršiti gospodarska ločitev, vendar ne vidi govornik, da bi obstajala moč naše države v taki gospodarski ločitvi.

Svobodnomiselni Nemeč, poslanec Tschann, je predlagal, naj se glasovanje o rekrutnem kontingentu odgodi, dokler se ne pojasni stališče obeh državnih polovic o stvari vojnega vprašanja. Govorili so še nekateri drugi poslanci, nakar je bila seja prekinjena.

V sredo je poslanska zbornica najprej volila zborničnega predsednika. Oddanih je bilo 269 glasovnic, od teh jih je bilo 45 praznih. Grof Vetter izvoljen je bil z 216 glasovi, 3 glasove je dobil Schönerer in dva Sternberg. Grof Vetter je izjavil, da sprejme zopetno izvolitev. Potem se je nadaljevala razprava o rekrutni predlogi.

Posl. Schönerer je predlagal, naj vlada prične z Ogrsko pogajanja, da se uvede personalna unija, da se Dalmacija pridruži Hrvaški ter se uprava Bosne in Hercegovine poveri Ogrski. Govorila sta tudi poslanca Iro in Hofmann, a za njima minister za deželno brambo grof Welsersheimb. Med drugim je minister omenil, da je novi vojaški kazenski pravni red že dovršen ter da se je v tem pogledu dosegel z Ogrsko vlado že sporazum. Glede raznih pritožb o trpinčenju vojakov je konstatiral minister, da je število takih pritožb vedno manjše, in da bi bilo gotovo še manjše, ako bi dotičnih poslancev, ki prinašajo razne take pritožbe v zbornico, ne varovala poslanska imuniteta. Ti gospodje bi gotovo o teh stvareh vse drugače govorili, ako bi se jih moglo tirati zaradi njih govorov pred sodišče. Govoril je tudi poslanec Bianchini, ki je trdil, da je naša država premalo utrjena proti Italiji. Rekel je, da je pač vsakemu znano, da pride prej ali slej gotovo do krvavega spopada med našo državo in Italijo. Italija se zaradi tega pridno pripravja na vojsko, vtrduje pridno svoje meje in gradi zaporedoma vojne ladije. Že Tegethoff je bil mnenja, da bi morala imeti Avstrija najmanj 15 velikih vojnih ladij, dočim jih bode imela, ko se dogradijo tri nove, šele 9. Tudi so vse druge države mnenja, po katerem se tudi ravna, da mora vsaka mornarica imeti še jedenkrat toliko križark, kolikor ima oklopnice. Mi bomo imeli zdaj toraj 9 oklopnice, a imamo le 8 križark. Za spopolnitev naše mornarice, pravi govornik, potrebovali bi se, po mnenju nekega tehnika, 260 milijonov kron. Ta potreščina bi se morala razdeliti na 6 let, tako, pa bi prišlo na vsako leto 43 milijonov, oziroma 73 milijonov, ako se vzame v poštev onih 30 milijonov, ki se zdaj vsako leto postavljajo v proračun za mornarico. Ta svota se bo zdela marsikomu previsoka, a je pri vsem tem jako nizka, ako se pomisli, da potrosita Angleška in Amerika vsako leto za mornarico prva trikrat in druga dvakrat več nego potrosi Avstrija za vojsko na suhem in za mornarico. Tudi dalmatinsko obrežje je po govornikovem mnenju premalo utrjeno. Neobhodno potrebna je tudi gradba železnice, ki bo naravnost vezala Dalmacijo s središčem države. Taka železnica pa ni neobhodno potrebna le iz strateških ozirov, ampak tudi iz gospodarskih.

Potem je zbornica določila dva glavna govornika o tem predmetu. Vsprejela je tudi nujni predlog poslancev Pacher in Bergen glede zboljšanja plač pomožnim poštanim uradnikom.

V četrtek je poslanska zbornica vsprejela glavno predlogo o rekrutnem kontingentu v drugem in zadnjem čitanju. Govoril je kot glavni govornik posl. Pogačnik, ki je v svojem govoru zahteval, da se v armadi postopa enako z vsemi narodnostmi. — Posl. Schumaier je stavil dodatni predlog, da se potrjeni novinci šele trikrat v tostranski državni polovici smejo poklicati k dejanski službi, ko bo rekrutni kontingent sprejet tudi od ogrskega parlamenta. Ta predlog pa je opredel. Zbornica je potem pričela razpravo o obrtni noveli. Govoril je poslanec Wrabetz in sicer proti noveli, nakar je bila razprava pretrgana. Zbornica je v ti seji izvolila tudi 12 članov v državno sodišče.

Sklepi posvetovalne zastopnikov avstrijskih deželnih odborov.

Posvetovalne zastopnikov avstrijskih deželnih odborov je bilo zaključeno preteklo soboto. Sklenile so se sledeče resolucije: Temeljito se morajo izpremeniti finančne zadeve avtonomnih zastopov. Država naj sama pokrije stroške za nastanjenje ozožništva in vojaštva, ali naj pa v ta namen izdatno prispeva deželam. Po dogovorjenem ključu naj prispeva

država iz dohodkov direktnih in indirektnih davkov. Vlada se pozivlje, naj podpira prizadevanja dežel, ki merijo na to, da se jim odpro novi viri dohodkov. Nadalje naj skrbi vlada, da se v kratkem ustanovi v finančnem ministerstvu poseben oddelček, ki se naj bavi z ureditvijo financ avtonomnih zastopov. Za izvršitev teh načrtov naj se izvoli komisija 17 članov, in sicer 16 zastopnikov dežel in en zastopnik Dunaja, ki bodo na drugem zborovanju deželnih odborov predložili tozadevne predloge.

Opoklicanje tirolskega namestnika.

Listi poročajo, da bo odpoklican tirolski namestnik baron Schwartzenu. Tudi poveljnik inomoškega armadnega zbora nadvojvoda Evgen bo premeščen. Za poveljnika inomoškega armadnega zbora bo imenovan dosedanji poveljnik graškega armadnega zbora Succovaty (!).

Ogrska kriza.

Ogrska kriza ni še rešena. Glavno težavo delajo pri rešitvi te krize zahteve, katere stavi ogrska koalirana opozicija in v prvi vrsti Košutova stranka glede armade. Listi pišejo, da se je krona glede popolne ločitve onostranske državne polovice od naše državne polovice v gospodarskem oziru udala, da pa noče ničesar čuti o nadaljnih koncesijah glede armade.

Ogrski državni zbor.

V torek si je izvolila ogrska posl. zbornica svoje predsedstvo. Za predsednika je bil izvoljen Košutovec Julij Justh z 230 glasovi. Oddanih je bilo vseh glasov 407. Kandidat liberalne stranke dobil je samo 168 glasov. Za podpredsednika sta bila izbrana disident Fran Bolgar in pa kandidat ljudske stranke Štefan Rakovsky.

V sredo je imela ogrska zbornica zopet sejo. Na predsednikov predlog izvolili so se štirje odseki. Pristaši liberalne stranke so demonstrativno ostavili dvorano. Predsednik je nato naznanil, da se z ozirom na to, da je bila ostavka ministerstva sprejeta, a ni še sestavljeno novo ministerstvo, zasedanje odloži do 8. marca. V slučaju pa, da bi bilo novo ministerstvo imenovano še pred 8. marcem, bo predsednik zbornico koj zopet sklical k zasedanju.

General Steselj v Carigradu.

General Steselj je došel v Carigrad dne 18. t. m. zvečer in je prenočil na ruskem poslanstvu. Dne 19. t. m. pa ga je sultan sprejel v privatni avdienci. Steslju prišlo je turško odposlanništvo že v Dardanelah nasproti, da ga tam pozdravi v imenu sultana.

Avstrijsko brodogojstvo pred Solunom.

Dohod avstro-ogrškega brodogojstva pred Solun je naredil v Carigradu velik vtisk. Napačna so poročila, da se hoče z brodogojem pritisniti Turčijo, naj izvrši finančni reglement. Brodogoj se bo tudi ukrcalo v Smirni in v drugih turških pristaniščih.

Rusko-japonska vojska.

Mnogo se je pisalo zadnje dni po listih o tem, da se bližamo na Skrajnem Vstoku miru, češ, da je Rusija pripravljena skleniti z Japonsko mir in sicer pod pogoji, ki bi bili za Japonsko jako ugodni. Vse te govornice pa so bile popolnoma izmišljene ter so jih prvi prinesli listi, ki so Rusiji skrajno sovražni. Rusija ne sklene z Japonsko nikakega miru, dokler ne doseže svojega namena.

**

Napram poročevalca lista „Rus“ se je general Gripenberg izjavil o boju pri Sandepu: Samo na zapadni fronti je napad na Japonce mogoč; center je preveč utrjen. Ko se je Gripenberg vračal z bojišča, je dobil od Kuropatkin brzojavko: „Pomagajte pojasniti, kje se nahaja glavna sila sovražnikova“. Med Kuropatkinom in Gripenbergom je preje vladalo najboljšo prijateljsko razmerje. „Echo de Paris“ poroča o Gripenbergovem sprejemu pri carju to-le: Gripenberga je v soboto sprejel car v posebni avdienci. Sprejem je bil zelo hladen. Na njegova obširna izvajanja je odvrnil car, da deli popolnoma Kuropatkinove strategične nazore in da ne more odobriti Gripenbergovega postopanja. S tem je bila avdijenca končana.

**

„Daily Telegraph“ poroča iz Tokija: Ruska glavna sila se nahaja še ob desnem bregu reke Šaho. Rusi gradijo neprestano močne utrdbe ob reki Šaho. General Kuropatkin se nahaja večkrat med Kazanskim, središčem napadalne črte, in Haukasajem. Govori se, da ga bole očesi vsled silnega mraza; baje je začasno na enem očesu zgubil vid.

**

„Rus“ so sporočili, da bo general Miščenko, ki se v 14 dneh vrne k fronti, imenovan poveljnikom vojnega zbora.

Glasom nekega poročila lista „Morning Post“ iz Sangaja, je admiral knez Uhtomski odpotoval od tam v San Francisco.

**

„Daily Telegraph“ poroča iz Tokija: Glasom tjakaj dospelih poročil se nahaja eskadra admirala Kamimure blizu indijskega oceana. Radi tega se misli, da pride do velike pomorske bitke.

**

Iz Tokija poročajo, da gradijo Rusi utrdbe ob bregu reke Tamen na severovzhodni meji Koreje, da bodo zabranili Japoncem, ako bi isti hoteli prodirati proti Vladivostoku.

**

Hulska komisija je v sredovi popludarski seji vsprejela tretje čitanje poročila, ki ga je sestavil admiral baron Spaun s sodelovanjem vseh drugih členov komisije. Zatrjuje se, da se komisija ne izreče o navzočnosti ali nenavzočnosti inozemskih torpedovk, ampak da izjavi, da je admiral Roždestvenski imel dovolj vzroka, da je uvidel nevarnost za svojo eskadro ter da je zamogel postopati, kakor je postopal. Zavezo ruske vlade, da bo ista odškodovala žrtve hulskih dogodkov, je komisija vzela na znanje. Poročilo so izročili danes ruski in angleški vladi.

**

Petr. brz. agent poroča iz Kuančana dne 22. t. m.: V okrožju Tsinhečina so se dne 20. t. m. male sprednje straže pomalo umaknile, južne sprednje straže so ostale na svojih zasadenih mestih. Mi smo v zadnjih dneh izgubili 15 mrtvih in 63 ranjenih. V minoli noči in danes so bili Japonci mirni, sicer je na vsej fronti vse mirno.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Okrajni komisar v Gradišču, g. dr. Bernard Karminski, imenovan je namestništvem tajnikom.

Kraljeva srbska akademija znanosti v Belemgradu je dra. Matijo Murka, profesorja na graškem vseučilišču, imenovala svojim članom.

Smrtna kosa. — V sredo umrl je na Ajševici tamošnji posestnik in krčmar g. Anton Štrukelj po kratki in mučni boleznii v 46. letu svoje dobe. Pokopali so ga včeraj predpoludne. N. v m. p.!

V četrtek zvečer ob 7. uri umrla je v Gorici gospa Josipina Schaupt roj. Likan, po kratki a mučni boleznii v 54. letu svoje dobe. Pogreb se bo vršil danes ob 2¹/₂ popludne iz hiše žalosti ulica Morelli št. 23.

Za „Šolski Dom“ je došlo predsedništvu: Pri neki zabavi v gostilni Petra Skrt-a pri Sv. Luciji so darovali Anton Kragelj, Franc Primožič in I. K. Szlukovinj 6 K.

Srečna hvala!

Drugi zaznamek daril, došlih c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici za pogorelce v Čepovanu: Marija De Fehr-Smart v Gorici 20 K; bratje Mopugo v Gorici 10 K; deželno učiteljsko društvo v Gorici 20 K; kuracijski urad v St. Andrežu 26 K; Peter Sarcinelli v Červinjnu 10 K; kuracijski urad na Trnovem 8 K 24 h; vikarijski urad na Gorenjempolju 10 K 23 h; vikarijski urad v Podšobotinu 15 K; občina Čeraniče 20 K; občina Gaberje 25 K; Franc Plohl, c. kr. profesor in šolski svetnik v Gorici 10 K; župnijski urad v Tinjanu 3 K 05 h; župnijski urad v Šumbergu 4 K; dekanjski urad v Motovunu 10 K 75 h; župnijski urad v Šlovrencu pri Labinu 2 K 60 h; župnijski urad v Tomaju 10 K; župnijski urad v St. Martinu pri Labinu 1 K; župnijski urad v Pazu 3 K; župnijski urad v Vušnjevici 3 K; kuracijski urad Orlec-Vrhna 3 K 42 h; župnijski urad v Momijanu 8 K 97 h; župnijski urad v Kersanu 4 K 20 h; župnijski urad v Labinu 5 K 56 h; župnijski urad v Pregarjah 10 K; župnijski urad v Rojanu 18 K 40 h. Skupaj torej 262 K 42 h. Nadalje je daroval v isti namen Edvard Braunitzer v Gorici 1 zavoj obleke. — Pomožni odbor se prav tople zahvaljuje vsem darovalcem. V Gorici, dne 6. februarja 1905. Za pomožni odbor: Attems, c. kr. dvorni svetovalec.

Za pogorelce v Čepovanu je zopet došlo: Josip Mašera, vikar v St. Mavru 31 K; kuracijski urad v Batah 85 K; prof. Kugelmayer v Gorici zbirko svojih gojencev 72 K; župnija Podbrdo 158 K; župnija Kamnje 16 K; Andrej Rijavec na Trnovem 1 K; kuracija Opatjeselo 14 K 10 v; vikarijat Trnovo pri Kobaridu 2 K; Ivan Kurinčič, kurat v Medani 26 K; Anton Podgornik v Ameriki 109 K 60 v; županstvo na Trnovem pri Gorici 60 K.

Vsem dobrotnikom kličemo: Bog Vam povrni!

Izjava. — Da ne bo de kake neprilike, sporočava podpisana, da midva le iste milodare izkazujeva, ki so došli naravnost županstvu ali pa župnemu uradu v Čepovanu. Milodari, ki so se poslali ali preč. knezonadškof. ordinarijatu ali p. n. glavarstvu, izkazali se bodo, ko dobimo izkaze od dotičnih uradov.

A. Podgornik, J. Rejec,
župan, župnik.

Za pogrelec na Srednjem so darovali naslednji preč. gg.: J. Ev. Jarec, dek. upravitelj v Ročinju 5 K; Dr. St. Kumar, vikar v Avčah 5 K; J. Grilanc, kurat v Levpi 2 K; J. Skočir, dekan v Devinu 10 K; O. Medveš, vikar v Trenti 5 K; V. Knavs, vikar v Logeh 3 K; J. Košir, vikar v Oblokah 2 K; Neimenovan 10 K in zavoj obleke; Neimenovan 1 K.

Preč. gg. darovalcem se podpisana v imenu nesrečne družine najiskreneje zahvaljujeva. Bog povrni stotero!

Srednje, 20. febr. 1905.

J. Perše, J. Kunšič,
župan, vikar.

Milodarna ustanova za reveže v Trenti. — Gospa Amalija Holzmeyer, vdova po pokojnem stolniku Holzmeyer, katera živi v Gorici, a se je kaj rada mudila po letu v Trenti, nameravala je, kakor se nam pripoveduje, uže dlje časa napraviti ustanovo za reveže v Trenti. In res prišla je pred časom k deželnemu odboru ter izrazila željo, da bi se potrebno ukrenilo v to svrhu. Položila je hranilno knjižico za 1500 K ter določila, da se obresti te glavnice razdele vsako leto dne 4. septembra med tamošnje reveže, ker se je sama prepričala, da prične ob istem času tam zima, ki hudo pritiska posebno na siromake. Razumljivo je, da je deželni odbor z veseljem ustregel želji preblage gospe, kateri bodo siromaki v Trenti vedno hvaležni na tem plemenitem činu.

Dr. Treo in novi občinski red.

— Na odgovor, katerega smo priobčili v svojem listu na odprto pismo dr. Treota do kraških županov in podžupanov v zadevi glasovanja o novem občinskem redu, katero je priobčil v svojem glasilu „Soči“ in v katerem smo trdili, da je deželni poslanec g. Klančič pripravljen s prisego potrditi, da je dr. Treo glasoval za „en bloc“ sprejetje novega občinskega reda, sledil je v „Soči“ kratak članek z naslovom: „Sedaj pošiljajo Klančiča v boj“, v katerem je bilo med drugimi rečeno tudi to-le:

„V boj za svojo laž pa pošiljajo sedaj poslanca in odbornika Klančiča, češ, da on s prisego potrdi njihove trditve. G. Klančič pač dobro ve, kaka je resnica, in ker ga poznamo kot poštenega in resnicoljubnega moža, ne verjamemo, da bi šel pričat v prilog laži! Najbrže g. Klančič tega sploh nikdar rekel ni, ter so pri „Gorici“ pograbilo po njem, da bi se, ugnani v zagato, lažje in uspešneje branili. — Vsekakor bi storil g. Klančič prav, če bi povedal javno svojo besedo. Svoji časti in svojemu imenu je dolžan — ker „Gorica“ ga postavlja v jako čudno luč.“

Zdaj pa je g. Klančič „Sočini“ želji tudi v resnici ustregel. V zadnji številki „Soče“ priobčena je namreč njegova tozadevna izjava, ki se tako-le glasi:

„Slavnemu uredništvu „Soče“ v Gorici.“

Vsled poziva, zapopadenega v 13. številki „Soče“ med raznimi in domačimi vestimi pod naslovom „Sedaj pošiljajo Klančiča v boj“, izjavljam za resnico te izjave svojo častno besedo, da se je gospod poslanec dr. Treo zares zgražal nad tem, da se tako važen načrt zakona, kakoršen je načrt novega občinskega zakona, stavi na glasovanje brez razprave, a ko se je glasovalo, se je tudi on vzdignil in se s tem pridružil svojim tovarišem. Na me je naredilo utis, da je bil sicer nasproten takemu sumaričnemu postopanju, da je pa glasoval pod pritiskom strankarske discipline.

Ker ste me pozvali, pričakujem zanesljivo, da mojo izjavo tudi priobčite. Z odličnim spoštovanjem.

V Podgori, dne 20. februarja.

Ant. Klančič.

S tem mislimo, da je pravda glede glasovanja o novem občinskem redu popolnoma dognana ter da je popolnoma dokazano, da je dr. Treo glasoval za novi občinski red in da smo mi le resnico trdili, a neresnico da je govoril oni, ki je to javno zanikal. Za dr. Treotovo zgražanje pa ne damo mi niti počenega groša in ravno tako ga ne morejo dati tudi dr. Treotovi volilci. Ako je dr. Treo bil prepričan, da je novi občinski red na škodo občin, katera zastopa on v deželnem zboru, potem je bila njegova sveta dolžnost tudi proti njemu glasovati. S tem pa, da je dr. Treo glasoval za občinski red, o

katerem je bil, kakor on pravi, prepričan, da je škodljiv občinam, katere zastopa, dokazal je, da so mu bolj pri srcu strankarski in osebni oziri, nego pa korist zastopanih občin.

Seveda „Soča“ ne more od manj, da ne bi tudi izjavi g. Klančiča pridela svojega posebnega repa, katerega pa tako nerodno in neumno zviija, da se ji mora smejati vsak razsoden človek, ki zna misliti. Poslužuje se tudi laži ter trdi, da so celo italijanski listi, ko so priobčili poročilo o dotični seji, pisali, da je dr. Treo glasoval proti „en bloc“ sprejetju, dočim je resnica le to, da niso glede glasovanja italijanski listi nič drugega pisali, nego da je bil novi občinski red v vseh branjih sprejet „en bloc“. S tem je torej ta pravda končana in naši čitatelji so se torej prepričali, na kateri strani stoji resnica in na kateri pa farbanje, zavijanje in neresnica.

Kramarjev Dreje napoveduje vojsko. — Te dni prišlo nam je v roko to-le pismo:

„Goriška listkarna A. Gabršček“ v Gorici. Cenjenig. N.

Pošiljam Vam pooblastil (tu je navedeno število glasov) za „Trgovsko-obrtno zadrugo“. Vaš trud bo primerno plačan. Hočem namreč enkrat spraviti ogromno večino glasov vkup, da se zavžejo jeziki držnim hujskačem, ki hočejo ribariti v motni vodi. — Naberite torej podpise v 10 dneh, kdor podpisati ne zna, pa v dve priči. Ena priča bodite vselej Vi. — Pooblastila glasijo na pisatelja g. dr. Ivo Šorlija.

Ako bi bili Vaši člani še odkod nadlegovani, pokažite vsakomur duri. Opozorite člane, da odslovijo, pa prav rezko, vsakogar, ki bi jih nadlegoval.

Prihodnjé dobite za poverjeništvu primerno nagrado.

Da ste mi zdravi

Vaš

A. Gabršček m. p.

Kakor se torej vidi, napoveduje Kramarjev Dreje vojsko „držnim hujskačem, ki hočejo ribariti v motni vodi“. Naravnost pa moramo tu povedati, da pod „držnimi hujskači“ Kramarjev Dreje nikakor ne misli nas, ker ve, da se mi za „Trgovsko-obrtno zadrugo“ prav nič ne brigamo, marveč da so ti „držni hujskači“ le njegovi dosedanji pristaši, kateri so se ga že tako nasitili da bise ga radi otresli povsod ter ga izrinili iz vseh društev. Pri „Trgovskem društvu“ se jim je to že posrečilo, a za to se Kramarjev Dreje malo zmeni, ker od tega društva tako nima pričakovati posebnih koristi. Vse drugo pa je „Trgovsko-obrtna zadruga“ ter upliv, katerega ima človek pri tem denarnem zavodu. O tem je Kramarjev Dreje prav dobro prepričan, in zato zastavlja, kakor dokazuje zgoraj omenjeno pismo, vse svoje moči v to, da bi si ohranil v „Trgovsko-obrtni zadrugi“ ves upliv in vso oblast, da bi tam še nadalje postopal, kakor bi njemu kazalo. Da bi bila „Trgovsko-obrtna zadruga“, ta denarni zavod, za Gabrščeka brez vsake koristi, bi gotovo ne obljubaval onim, ki mu pomagajo do zmage, plačila za njih trud, kakor je to storil v zgoraj omenjenem pismu. Res je sicer, da je obljubiti in dati dvoje, in da niso vsi ljudje tega prepričanja, da dela obljuba dolg, kakor je tudi res, da Gabršček samo pravi, da bo de trud poplačan, a ne pove nič, s čegavim denarjem. Bodisi pa temu tako ali tako, značilen je vsekako način, s kakimi sredstvi da se hoče ta človek vzdržati na površju. Ako so člani „Trgovsko-obrtno zadrugo“ razsodni ljudje, premislili bodo na vsak način desetkrat, predno taka pooblastila podpišejo, ter pokazali bodo prej duri onim, ki jim prineso taka pooblastila v podpis, nego pa onim, ki jih bodo pred podpisom svarili. Zgoditi bi se znalo namreč, ako pride Gabršček v „Trgovsko-obrtno zadrugo“ na površje, da si izmisli zopet kake nove „narodne piruhe“, ki bi bili za ta denarni zavod še nepravnejši, nego so bili zadnji, katerih prav nič ne hvalijo oni, ki so jih — pokusili.

Italijanski junaštvo. — V pondeljek po noči razbili so korajžni italijanski junaki, ko jih ni nikdo videl in se niso imeli torej ničesar bati, dve šipi na poslopju tuk. ženskega izobraževališča. Isti večer je tudi italijanski junak dr. Pinavčič, kakor se vidi pristnega florentinskega pokoljenja, stavil na goriškega župana interpelacijo, češ, kaj misli goriški župan započeti proti nekemu italijanskemu profesorju na tuk. ženskem izobraževališču, ki piše priimke gojenk, ki obiskujejo italijanske tečaje, tako, kakor so isti navedeni v krstnih listih, namreč s slovenskim pravopisom. Nekateri menijo, da je rodilo junaštvo tega „Florentinca“ zgoraj omenjeno ponočno junaštvo. V

isti seji vstal je drugi italijanski junak dr. Cesciutti, ki je župana interpeliral zaradi tramvajskih sprevodnikov, ki govorijo v občinstvom, katero prevažajo s postaje v mesto, slovenski. To so res strašne reči.

Le nekaj je pozabil zadnji junak dr. Cesciutti povedati županu, namreč, da govoriča tudi on in njegov tovariš Pinavčič prav rada slovenski s slovenskimi strankami, ko te prihajajo k njima, da jih zagovarjata v pravnih zadevah, za kar seveda še rajše sprejemata slovenske groše. Ako bi imel župan tako moč, potem naj bi najprej prijel za ušesa ta dva italijanska junaka, ki druge zaradi slovenske govornice ovajata, a sama o sebi molčita, čeravno bi morala sama najprej dajati drugim dober izgled ter zapoditi od sebe vse slovenske stranke, s katerimi sta primorana govoriti slovenski. Nam pa ne preostaje drugega, nego da opozorimo naše ljudstvo na ta dva človeka.

Posebni vlaki med Korminom in Trstom. — V nedeljo dne 5. marca in v torek 7. marca t. l. vozila bosta med Korminom in Trstom dva posebna vlaka s polovično vozno ceno. Iz Kormina odide tak vlak ob 11. uri 50 min. predp. iz Gorice ob 12. uri 14 min., in dospe v Trst ob 2. uri pop. Iz Trsta odšel bo pa ob 11. uri 55 min. po noči in bo v Gorici ob 1 uri 55 min. Ti vlaki vozili bodo naravnost med Trstom in Korminom ter se ne bodo tikali Nabrežine.

Korni poveljnik fem. pl. Succovaty se mudi sedaj v Pulju in pride v kratkem v Gorico, kjer si bo ogledal vojaške vaje, na katere se tukajšnja garnizija že delj časa pripravlja.

Vabilo k veselici, katero priredi delavsko izobraževalno in podporno društvo v Kostanjevici v prostorih g. Fr. Urdih-a št. 84 v nedeljo dne 5. marca ob 4. uri popoldne. Vspored: 1. Petje. 2. Doklamacije. 3. Igra: „Kmet — Herod“. Po igri šaljiva loterija in prosta zabava. Vstopnina: za ude 20 vin., za neude 40 vin., sedeži I. in II. vrsta 80 vin., drugi sedeži 60 vin. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Vabilo na veselico, katero priredi „Ženska podruž. sv. Cirila in Metoda“ v Sežani dne 26. februarja 1905. ob 7.1/2 uri zvečer v dvorani hotela „Treh kron“. Vspored: 1. H. Sattner: „Naša zvezda“, mešan zbor; 2. J. Stritar: „Zguljeni sin“, deklamacija; 3. Volarič: „Divja ročica“, poje ženski zbor; 4. Vogrič: „O mraku“, poje mešan zbor; 5. „Uzorna tašča“, igra v enem dejanju; 6. Šaljiva licitacija; 7. Prosta zabava; godba na glasovir. Ustopnina 1 K za osebo. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Mirnu“ ne bo jutri, dne 26. t. m., temveč drugo nedeljo dne 5. marca t. l. z že naznanjenim dnevnim redom.

Veselični odsek „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“ naznanja svojim društvenikom, da je bilo pri plesu v „Trgovskem Domu“ dne 19. februarja 1905 dohodkov 387 K 20 vin., stroškov 271 K 38 vin., dobička je torej bilo 115 K 82 vin. Ta prebitek se je izročil podpornemu društvu v Gorici dne 2. februarja 1905.

Podčastniški ples. — Podčastnik tukajšnjega pešpolka št. 47. prirede v četrtek dne 1. marca tega leta ples v dvorani „Trgovskega Doma“.

Aretirali so v četrtek Štefana Valentiča iz Voglarjev pri Trnovem. Valentič je na sumu, da je izvršil več tatvin in je nekatere na policiji že priznal. Spravili so ga pod ključ.

Aretirali so včeraj v Gorici Petra Bitežnika iz Bat, kateri je bil svoječasno že iz mesta izgnan.

Z banjške planote nam pišejo: Po mrzlem a lepem vremenu nastopilo je mehkejša, a sneženo vreme. 20. t. m. začel je padati sneg in pobelil je vse hribove na okoli. 22., 23. in 24. pa je snežilo kot za stavo. Snega je polno, a vode primanjkuje. Mnogo krajev je brez vode. Sneg morajo topiti ljudje zase in za žival. Nekateri uže poldrugi mesec. Led je vodo popil, a dežja noče biti. A upajmo, da po strogi zimi pride mila pomlad!

Izpred sodišča. — Simoni Dominik iz Fossata v Italiji razvijal je nekega večera v tem mesecu v krčmi g. Gorjanca na Kornju socialistične ideje in ni pri ti priliki rabil posebno spoštljivih izrazov o osebi našega cesarja. Prišel je zaradi tega pred tukajšnje okrožno kot kazensko sodišče. Pri kazenski obravnavi se je izgovarjal, da je bil pijan, ko je vse to govoril, kar se mu očita. Priče so pa to zanikale. Pri vsem tem pa se niso zdele sodnemu dvoru besede, katere je govoril Simoni o našem cesarju, tako za-

ljuje, da bi ga moralo zaradi njih obsoditi. Zategadel ga je oprostilo. Državno pravdništvu je bilo pa drugega mnenja in je prijavilo proti razsodbi pritožbo ničnosti.

Zopet drugi italijanski junak, ki je stal pred kazenskim sodiščem, je Emilij Salvade iz Abbiola v Italiji. Ta človek je prišel v naše kraje služiti si polente, in sicer pri gradbi bohinske železnice. Dne 22. januarja je pil v neki krčmi v Gorenji vasi pri Kanalu, kjer so se nahajali tudi drugi domači pivci. Prišlo je seveda med njimi do prepira in konečno tudi do pretepa. Salvade rasil je nevarno Andreja Koširja in lahko pa Petra Kimla. Kakor vedno Italijani, ko nastane prepir med njimi in Slovenci, hotel je biti tudi on popolnoma nedolžen. Pri vsem tem pa mu je sodišče vsejedno prisodilo dva meseca ječe.

Obsojena sta bila v pondeljek na tukajšnjem okrožnem kot kazenskem sodišču Jože Eleršič, pekovski pomočnik iz Št. Andreža in njegov tovariš Ivan Šinigoj iz Dornberga, in sicer prvi na jednoletno ječo, drugi pa na 8-mesečno ječo zaradi tatvine. Kakor smo svoječasno poročali, našel je namreč Eleršič pred več meseci na dvorišču pekarije, ki je last gospe Alojzije Vittori, 300 gld., katere sta on in njegov tovariš Šinigoj počasi zapravila, kar je kasneje Eleršič, ko se je s Šinigojem sprl, sam ovdal policiji.

28 letni France Karol Simsič iz Fojane zaljubljen je v hčer nekega Veliščka iz sosedne vasi. Brez daljšega pomisleka stopil je pred starega Veliščka ter zasnubil njegovo hčer. Ker je pa Velišček snubača zavrnil, mu je ta zažugal, da se hoče nad njim maščevati. Dne 18. decembra m. l. vračal se je po noči Simsič iz Medane proti domu. In glej, na potu srečal je štiri osebe, med katerimi je bil tudi stari Velišček. V tem hipu napade ga strast in hotel je pri ti priliki izvršiti svoje maščevanje. Pobere nekaj kamenov ter jih začne lučati proti omenjenim štirim osebam. A mesto da bi zadel Veliščka, zadel je s kamnom Josipa Toroša na glavo ter mu prizadejal nevarno rano, tako da je Toroš na dobljeni rani čez poldrugi mesec bolehal. — V četrtek moral se je Simsič zaradi tega zagovarjati pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem. Izgovarjal se je sicer, da je bil takrat pijan, a ta izgovor mu ni pomagal nič, ker so priče nasprotno trdile. Zato pa ga je sodišče obsodilo na 19-mesečno ječo.

Na jednomesečno ječo bila je obsojena 17-letna šivilja Pierina Miseril iz Podgore, ker je v nenavzočnosti svoje gospodinje, neke Matilde Čuk, ti slednji iz omare vzela 40 kron.

Sneg. — Zadnje dni snežilo je močno po raznih deželah. Tudi po naših hribih je padlo mnogo snega. Snežilo je tudi posebno močno po Dalmaciji in na Grškem. Po srednji Italiji pa je padlo toliko snega, da so imeli vlaki, dohajajoči k nam iz Italije, zadnje dni še precej velike zamude.

Vojaške vesti. — Nekateri listi so prinesli te dni vest, da se premestijo po letošnjih jesenskih vajah sledeči polki, in sicer: 7. iz Gradca v Celovec, 17. iz Celoveca v Ljubljano in 27. iz Ljubljane v Gradec. Vladni korespondenčni urad pa je to vest odločno dementiral, rekoč, da ni na nji nič resničnega.

Zatrjuje se vest, da se premesti 5. domobranski polk v Pulj in da pride v Trst mesto enega batalijona domobrancev cel pešpolk, tako da bosta v Trstu dva pešpolka. Tržaške oblasti pripravljajo že prostore, kamor se premesti novi pešpolk.

Soška podružnica slovenskega planinskega društva vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, kateri se bo de obdrževal dne 5. marca 1905 ob 2. uri pop. v prostorih narodne čitalnice v Tolminu s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Volitev v odbor; 5. Slučajnosti. Odbor.

Nevihla v Trstu. — V četrtek popoldne bila je v Trstu huda nevihta. Grmelo je in bliskalo kakor po letu. Objednem pa je naletaval tudi sneg, ki je za nekoliko časa pobelil ulice, a je kmalu zginil.

Narodno gospodarstvo.

Kako si je pomagati pri pomanjkanju krme?

V slabih letinah se pripeti, da primanjkuje živinorejcu potrebne klaje za krmljenje. Temu so vrok različne nesreče. Krmo ugonobi ogenj, zbjije jo toča, zalije voda, ali pa kakor je bilo letos, klaje primanjkuje zaradi suše. V ti stiski

bi bilo lahko pomagati, ako bi se hoteli in mogli držati pravila: Prikupi krme ali pa prodaj nekoliko živine. Ali tega umnemu posestniku ni vselej mogoče, ker je klaja predraga, ker mogoče nima denarja in ker ne sme prodati preveč živali, da mu ne bi primanjkovalo spomladi delalne živine in gnoja za polje. Do dobrega pa je znano, da kmetovalec brez potrebne živine in gnoja ni v stanu napredovati.

Tukaj mi je opozoriti naše živinorejce, kako si morejo pri pomanjkanju klaje, razun s prodavanjem živine in z nakupovanjem klaje, še drugače pomagati. V tem oziru so na mestu sledeča pravila:

1. Zabranite vsako potrato in nepotrebno razvlačevanje in raztresanje krme.

2. Pri pomanjkanju krme ne smete dajati živalim toliko, kolikor hočejo jesti (razun pitalnim), ampak toliko, da se morejo prerediti, vzdržati, temu pravimo vzdrževalna klaja. Izkušnja uči, da je treba dati kot vzdrževalno klajo za vsakih 100 kilogr. žive težine (vage) 2 kilogr. dobrega sena, ali pa toliko kakšne druge krme, katera ravno toliko zaleže, kakor 2 kilogr. sena. Po tem pravilu mora dobiti 500 kilogr. težak vol dnevno 10 kilogr. sena, a 300 kilogr. težka krava pa 6 kilogr. sena kot vzdrževalno klajo. Seveda ne smete dajati govodi in konjem samega sena, ampak morate primešavati senu tudi druge klaje. V ta namen pa vam moram razložiti, koliko zaleže ostala krma v primeri z dobrim senom. 1 kilogr. slame ozimnega žita zaleže (izda) toliko, kolikor $\frac{1}{4}$ kilogr. dobrega sena, 1 kilogr. slame jarega žita ali koruznih strokov = $\frac{1}{3}$ kilogr. sena, 1 kilogr. ovsene, ali ječmenove slame odnosno plev = $\frac{1}{2}$ kilogr. sena, 1 kilogr. ne preveč trde in ne prestare slame različnega sočivja ali 1 kilogr. luskin (strokov sočivja) = $\frac{3}{4}$ kilogr. sena, 1 kilogr. repe = $\frac{1}{5}$ kilogr. sena, 1 kilogr. otrobov ali zdroba zadnjega žita = $2\frac{1}{2}$ kilogr. sena in slednjič zaleže 1 kilogr. zdroba od sočivja toliko, kakor 4 kilogr. sena.

Različne vrste klaje se pri prebavljanju bolj natanko izkoristijo, če se pred krmiljenjem pomešajo. Torej krme mešajte. Gori sem rekli, da mora dobiti 500 kilogr. težak vol 10 kilogr. sena kot vzdrževalno klajo. Namesto 10 kilogr. sena pa mu dajte dnevno samo 5 kilogr., a ostalih 5 kilogr. nadomestite z drugo krmo, ki zaleže toliko, kakor 5 kilogr. plev (= 1 kilogr. sena), 4 kilogr. pšenične slame (= 1 kilogr. sena), 3 kilogr. koruznih strokov (= 1 kilogr. sena), $2\frac{1}{2}$ kilogr. repe (= $\frac{1}{2}$ kilogr. sena) in malo več od $\frac{1}{2}$ kilogr. otrobov (= $1\frac{1}{2}$ kilogr. sena). Tako in enako je potrebno mešati in računati.

4. Krmite le pripravljeno klajo, ker več izda kakor nepripravljena in ker je živina tako lahko ne razmeče in ne razsiplje. Za konje krmo samo režite, a za goveda jo tudi škropite, močite in parite. „Mir“.

„Hranilnica in posojilnica v Ajdovščini“
registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Vabilo na XI. red. občni zbor

ki se boče vršil
v nedeljo 12. marca t. l. ob 3. uri
pop. v združnem uradu v Ajdovščini.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva;
2. Potrjenje računskega sklepa za leto 1904;
3. Volitev načelnštva in pregledovalcev računov;
4. Nasveti.

Za slučaj, da ne pride zadostno število udeležencev, se skliče drugo zborovanje na isti dan ob pol 4. uri pop., katero bo sklepčno ne glede na število zastopanih deležev.

Načelstvo.

Ajdovščina, 21. febr. 1905.

Izvesten okus kave dosegate s pomladanskim
Vydrove žitne kave
POSKUSITE! Vzorci, dragostno.
Polna 5 kg posilka 4 K. 00 h franco.
„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem ljubiteljem kave priporočamo.

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

UČENCA
sprejme „Narodna Tiskarna“.
Učni pogoji se izvedo istotam.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Dr. Reach

v bolnišnici sv. Roka
v Budapešti, je v vseh
slučajih povračujočega
se telesnega zaprtja
in slabotnega želodčnega
delovanja s presenetljivo
ugodnim uspehom uporabljal

(oujezaplo ipn)
želodčno
tinkturo

G. Piccoli-ja, dvornega založnika
Nj. Svet. in lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja 20 vinarjev in
se vnanya naročila z obratno pošto
izvršujejo.

Ant. Krušič

krojaški mojster in
trgovec o o o o o
Corso Gius Verdi 33
o o o o izdeluje o o o
Vsakorstne obleke -
- za vsaki stan.
Za civilne, vojaške - - -
- in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravnokar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo se jesensko in zimsko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek
in sukenj za vsaki stan.
o o o Cene zmerne o o o.

MÈD

zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni

J. KOPAČ

Gorica, ulica Sv. Antona št. 7

po sledečih cenah:

Med izpihani pomladanski beli kg K 1:20
" " jesenski " " 1:20
" v satju " " 1:-
" cejen " " 1:-
" za pitanje čebel " " 1:20

Na debelo po znanih cenah.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč od $\frac{1}{2}$ kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v H. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Joehmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

ter podružnica

za Soškimi mostom pri Pevmi

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih prisnanih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Za lga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Žalec-Laški Trg in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Lekarna Cristofoletti,

v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje

Posebno sredstvo proti
prsnim boleznim in splošni
telesni slabosti.

zvirna steklenica tega olja naravno-r mene barre po K 1'40, bele barve K

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedecem.

S tem oljem se ozdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijska pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.
Ena steklenica stare lono 60 kr. vjn.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice

SV. MARKA

so glasovite in nenadkriljive in se posebno uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech, preženejo mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti maternici in madroni in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročuje točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzamo. Manj kot ena dvanajstotica se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata 8 K, 3 ducata 11 K, 4 ducata 14 60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, župnik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Ustanovljena l. 1360. Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.